

Ústredie práce,
sociálnych vecí a rodiny

BEZPLATNÉ DLHOVÉ PORADENSTVO

STRUČNÁ INFORMÁCIA PRE ÚRADY PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY

22.2.2022

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Bezplatné dlhové poradenstvo (BDP) nie je len na Slovensku:

- ❖ BDP s ingerenciou štátu existujú v cca 15 krajinách EÚ a EHP, myšlienka vstupu štátu do BDP podporovaná priamo Európskou komisiou = zastrešuje **ECDN (European Consumer Debt Network)**
- ❖ Obsah poradenstva je v rôznych štátoch rôzny: ekonomicko-finančné / právne / sociálno--ekonomické / kombinácie
- ❖ Formy sú všade iné: osobné / telefonické (hot line), písomné / emailové / chat so zadlženými ľuďmi / kombinácie
- ❖ Financovanie v rôznych štátoch rôzne: vláda, regióny, obce, spotrebiteľské organizácie, bankový sektor (aj kombinácie)

Iniciatíva založenia BDP na Slovensku:

- ❖ MPSVaR – ÚPSVaR pracuje na Národnom projekte BDP od 05/2020
- ❖ BDP sa zriaďujú postupne počas roka 2022 v 46 mestách, kde sídli Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- ❖ 2 pilotné poradne v Bratislave a Prešove fungovali od leta 2021, 10 ďalších už otvorených počas 01 a 02/2022
- ❖ Ročná pri osobnom poradenstve = cca 11.000 nových klientov ročne

OBSAH A ODBORNÁ SPOLUPRÁCA

Obsah a rozsah poradenstva:

- ❖ Slovenské unikum: integrované BDP = 3 oblasti pod jednou strechou = ekonomicko-finančné / záväzkovo-právne / psychologické = komplexné a udržateľné riešenie meniace postoje a správanie dlžníka
- ❖ Na každom zo 46 pracovísk 3 poradcovia (1 za každú špecializáciu) + 1 pracovník back office
- ❖ Poradcovia sú školení - špecializačný tréning min. v rozsahu 154 hodín, vzájomná spolupráca poradcov v rámci siete BDP
- ❖ Cieľové skupiny: nezamestnaní vyhýbajúci sa zamestnaniu kvôli exekúcii, zadlžení sociálne odkázaní, zadlžení mladí dospelí po odchode z Centra pre deti a rodiny, ľudia z prostredia generačne reprodukovanej chudoby, zadlžení v dôchodcovia, zadlžení ľudia bez domova, mladiství v exekúcii, ľudia v psychickej kríze spôsobenej dlhmi, ľudia uvažujúci o osobnom bankrote, ľudia nevládajúci rodinné hospodárenie, ľudia v dlhovej pasci kvôli osobnej kríze

Spolupráca s odbornými organizáciami:

- ❖ V SR podporujú tento projekt: Slovenská banková asociácia (SBA), Slovenská komora exekútorov (SKE), Asociácia slovenských inkasných spoločností (ASINS), Slovenská komora psychológov (SKP), Národná banka Slovenska (NBS) a Centrum právnej pomoci (CPP)
- ❖ BDP začína spoluprácu aj s Centrom právnej pomoci, N.O. Cesta von, čoskoro nadviaže spoluprácu aj s mestami/obcami a organizáciami tretieho sektoru
- ❖ Zriadením BDP štát vyplnía oblasť sociálnej pomoci, ktorú do istej miery robili charity, nadácie, verejno-prospešné organizácie = štát preberá zodpovednosť za to, čo je súčasťou jeho sociálnych úloh

SLOVENSKÁ
BANKOVÁ
ASOCIÁCIA

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

CENTRUM
PRÁVNEJ POMOCI

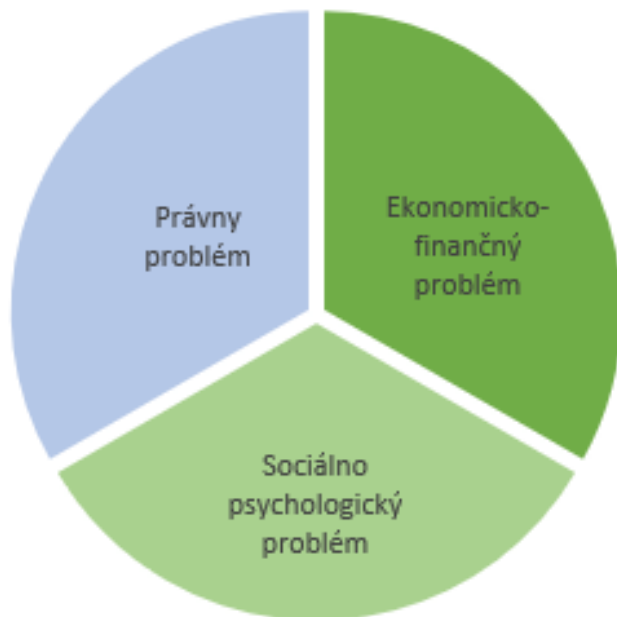

SLOVENSKÁ
KOMORA
PSYCHOLÓGOV

INTEGROVANÉ RIEŠENIE PORADENSTVA

3 zložky problému

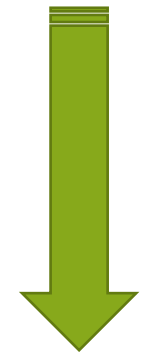

3 zložky poradenstva

Časový aspekt
vstupu poradcu

PREVENCIA

INTERVENCIA

FORMY DLHOVÉHO PORADENSTVA

Osobné

- primárna forma, cca **11 tis.** ročne

Od začiatku
Prioritná forma pomoci

Telefonické

- zatiaľ výnimočne, viac po zabehnutí

Postupne v prvej fáze
projektu (2022-2023)

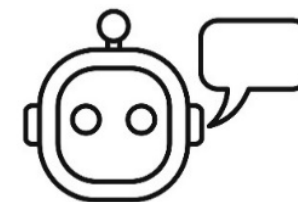
Písomné mailové

- zatiaľ výnimočne, viac po zabehnutí

Chatbot

- pripraví sa až pre druhú etapu (po 2024)

Očakávané v druhej fáze
projektu (2024+)

OBLASŤ PRÁCE PORADCU - EKONÓMA

- ❖ **Analýza príjmov.** Analýza príjmov klienta a jeho rodiny a ich optimalizácia. Potenciál zvýšenia príjmov. Potenciál využitia sociálnej pomoci.
 - ❖ **Analýza výdavkov.** Analýza výdavkov na domácnosť, energie, telekomunikácie, poistenie, vzdelanie, dopravu, záľuby a pod. Potenciál udržateľného zníženia výdavkov.
 - ❖ **Riziká ekonomického správania klienta.** Nákupné zvyklosti klienta a model jeho spotrebného, investičného a platobného správania.
 - ❖ **Analýza majetkovej situácie.** Možnosti splácania dlhov z majetku klienta, z jeho využitia (napr. prenájmu, využitia na podnikanie) alebo speňaženia.
-
- ❖ **Ekonomické odporúčania pre zníženie dlhu.** Nastavenie krokov k splateniu / zníženiu prioritných dlhov. Odporúčania pre predaj majetku, konsolidáciu úverov a poistiek, eliminácie výdavkov. Možnosti predčasného splatenia pôžičiek.
 - ❖ **Ekonomické odporúčania pre zmenu správania.** Analýza rizík rodinného rozpočtu. Optimalizácia a udržateľnosť rozpočtu. Možnosti finančných rezerv a úspor. Možnosti optimálneho použitia eventálnych úspor.
 - ❖ **Ekonomická analýza potreby a efektívnosti osobného bankrotu.** Možnosti predídenia osobnému bankrotu.

OBLASŤ PRÁCE PORADCU - PRÁVNÍKA

- ❖ **Analýza dlhovej situácie.** Právna analýza dlhu. Priority riešenia. Neodkladné kroky.
- ❖ **Analýza zmluvnej situácie.** Právna analýza zmluvných/nezmluvných záväzkov. Analýza aktuálneho stupňa vymáhania, nastavenie stratégie a najbližších krokov.
- ❖ **Analýza spotrebiteľských záväzkov.** Spotrebiteľské zmluvy. Neprijateľné podmienky. Spotrebiteľské úvery a práva dlžníka. Spotrebiteľské rozhodcovské konanie.
- ❖ **Odporúčania na ďalšiu odbornú pomoc** napríklad prostredníctvom CPP, spotrebiteľských organizácií, advokáta
- ❖ **Vysvetlenie výhod a nevýhod rôznych právnych riešení** a hroziacich právnych dôsledkov nesplácania dlhov (penalizácia, stratu bonity, zápis v úverových a dlžníckych registroch, dôsledky osobného bankrotu)
- ❖ **Analýza stavu vymáhania pohľadávok od klienta.** Fáza vymáhania a ďalšie kroky veriteľa, optimálne reagovanie na ne (žiadosť o splátky, odpor voči platobnému rozkazu, námietky v exekúcii,, dohoda o urovnaní a pod.)
- ❖ **Majetková analýza.** Ohrozenie majetku manželov (BSM) pri vymáhaní dlhu od jedného z nich a predchádzanie týmto rizikám. Analýza záložných práv. Uplatnenie dedičských práv. Ukrátenie na majetku a možnosť odporovania.
- ❖ **Osobný bankrot – konkurz a splátkový plán.** Kategórie pohľadávok klienta. Poctivý zámer klienta.
- ❖ **Možné trestné činy dlžníka/veriteľa.** Analýza rizika trestnoprávneho správania a reagovanie na toto správanie.
- ❖ **Pracovné zmluvy klienta.** Analýza pracovných zmlúv klienta, spôsobu ich ukončenia, uplatnenie nárokov klienta.

OBLASŤ PRÁCE PORADCU - PSYCHOLÓGA

- ❖ **Identifikácia prejavov psychického dopadu dlhov na človeka:** na jednej strane nízka sebadôvera a sebaúcta, stres, úzkosť, skrývanie problému a vyrovnávanie sa so sociálne vylúčením, na druhej strane bagatelizácia problémov s dlhom, obviňovanie iných zo vzniknutého problému a pod., prípadne identifikácia prejavov súvisiacich psychických porúch
- ❖ **Identifikácia prístupu klienta k existujúcemu problému zadlženia,** zistenie, či si svoj problém uvedomuje, chápe jeho hĺbku a je psychicky nastavený na to, aby sa vyrovnal s problémom a bojoval s ním
- ❖ **Podpora sebapoznania zadlženého** a jeho porozumenie sebe samému (riešenie stresu, sebaúcty, nízkej sebadôvery, straty sebaúcty, strachu, úzkosti, skrývania problému, sociálneho vyčlenenia)
- ❖ **Práca s motiváciou klienta** riešiť svoj problém aktívne, zapojiť do riešenia rodinu a okolie, netajiť svoj problém, využiť svoje sociálne vzťahy na psychickú podporu a pomoc
- ❖ V prípade potreby krízovej intervencie a inej odbornej pomoci **vhodné odporúčanie na iné odborné linky a pracoviská** na Slovensku